

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. IV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. IV-510 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS KETVIRTOJI

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA A K T A S

2025-07-16 Nr. KPD-VL-494/1

data

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a
**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2025-02-14 įsakymu
Nr. Į-36**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, s u s i d e d a n t i i š
pirmininko (-ės) Aleksiejaus Luchtano ir narių:
(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

**Algimanto Merkevičiaus, Gedimino Petrausko, Povilo Blaževičiaus, Lino Girlevičiaus, Ievos
Masiulienės,**

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kablelį)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2019-10-17 įsakymu
Nr. Į-279**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kablelį)

n u s t a t o, kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybių registre
(toliau – Registas) kaip:

- ☒ pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)
☐ kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai
☐ kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra: ☒ vieta ☐ statinys ☐ kitas nekilnojamasis
daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplexo dalys:

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataškį)

4. Vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Kernavės, Kriveikiškio piliakalnis

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

piliakalnis

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

(gatvės pavadinimas ir jos tipas) (g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)	(pastato) (Nr.)	(korpuso) (Nr.)
Kernavė (mstl.) (gyvenamoji vietovė ir jos tipas) (vs., k., gelež. st., mstl., m.)	Kernavės sen. (seniūnija)	Širvintų rajono sav. (savivaldybė ir jos tipas) (r., m., sav.)

7. Vertybės (**I t-metis - XIV a.;**) vertingosios savybės yra:

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (Neries dešinio kranto aukštutinės terasos pakraštys, iš R, PR ir P pusių juosiamas Kernavės upelio ir jo slėnio, iš ŠR - nedidelio bevardžio upeliuko, ištekančio iš netoli esančios kūdros, suformuotos išgraužos, iš Š - toliau besitęsiančios aukštumos dalies; iškyšulys paveiktas paviršinės gamtinės erozijos, apardytas ariant, kasant duobes, 1989 m. ir 2014 m. archeologinių tyrimų metu teritorijoje ištirtas bendras 93,5 kv. m dydžio plotas, 2012 m. dalyje teritorijos atlikti geofizikiniai tyrimai, šiuo metu didžioji teritorijos dalis dirvonuoja, vietomis auga pavieniai medžiai, įrengtas takas bei laiptai į piliakalnį, pastatytas informacinis stendas; TRP; FF Nr. 1-13; 2013 m. ir 2025 m.); **aiškstėlė** (ovali, pailga ŠŠV-PPR kryptimi, maždaug 12x8 m dydžio, nuolaidėjanti PPR kryptimi; aikštelės R kraštas kiek nuslinkęs, šiuo metu ji neardoma dirvonuoja, auga keli medžiais; FF Nr. 4-5, 9, 11; 2013 m. ir 2025 m.); **pylimas** (aikštelės Š-ŠV krašte supiltas maždaug 10 m pločio, apie 1 m aukščio nuo aikštelės bei iki 4 m aukščio išoriniu šlaitu pylimas; pylimas dalinai nusklidęs ir sulėkštėjęs, 1989 m. archeologinių tyrimų metu pylimo viršuje, maždaug 15-20 cm gylyje nuo žemės paviršiaus aptikta apie 40 cm pločio apdegusio molio tinko ir negausių degėsių juosta, kurios centre buvo 45 cm gylio 9 rieduliais apdėta stulpavietė, 2014 m. tyrimų metu surasta apie 50 cm pločio degusio rausvo molio, sumišusio su juodais degėsiais juosta bei apie 60 cm skersmens ir iki 55 cm gylio iš 17 akmenų sudaryta stulpavietė, šiuo metu pylimas dirvonuoja, jo ŠV šlaite įrengti laiptai; FF Nr. 3, 5, 10, 12; 2013 m. ir 2025 m.); **šlaitai** (statūs, maždaug 20-22 m. aukščio, tik ŠR šlaitas 4 m aukščio; šlaitai dalinai paveikti erozijos, šiuo metu dirvonuoja, R šlaitas apaugęs pavieniais medžiais; FF Nr. 1-3, 6-9; 2013 m. ir 2025 m.); **kultūrinis sluoksnis** (piliakalnyje aptiktas kultūrinis sluoksnis su medinių įtvirtinimų liekanomis ir archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas įvairių žemės judinimo darbų metu, 1989 ir 2014 m. tyrimų metu nustatyta, jog piliakalnyje ryškesnis kultūrinis sluoksnis nesusiformavęs, tačiau aptikta ankstyvos kruopėtos, brūkšniuotos ir grublėtos keramikos šukių, geležies šlako, taip pat nustatyta jog pylimas supiltas vėliau, greičiausiai XIII-XIV a., jo viršuje ant pirminio žemės paviršiaus aptiktos dvi į žemę įkastos stulpavietės priklausančios I t-mečio viduriui; -; 2013 m. ir 2025 m.); 7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - **objektas patenka į Kernavės valstybinio kultūrinio rezervato ir Kernavės archeologinės vietovės - u.k. 37320 teritorijas, ŠV, Š ir ŠR pusėje ribojasi su Kriveikiškio kaimavietės - u.k. 24572 teritorija (-; -; TRP 1; 2025 m.);**

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fiksaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataškį)

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplexo teritorijoje yra:

(komplexo teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(į vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☒ Archeologinis	☒ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Istorinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Memorialinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Dailės	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus

☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekvienam pobūdžiui tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

☒ nacionalinis ☐ regioninis ☐ vietinis

(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tikslumas (cm)	Y (ordinatė)	X (abscisė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	555085,90	6082861,51	kv2	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	555128,22	6082824,99	kv2	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	555128,47	6082761,27	kv2	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	555104,79	6082762,02	kv2	
4-5	-	-	-	-		
5	K	20	555060,82	6082738,78	kv2	
5-6	-	-	-	-		
6	K	20	554998,64	6082797,28	kv2	
6-7	-	-	-	-		
7	K	20	555023,95	6082849,61	kv2	
7-8	-	-	-	-		
8	K	20	555085,90	6082861,51	kv2	
8-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

10941,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

☐ apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

☐ vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

0 kv. m

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

**14. Lietuvos Respublikos kultūros ministras, Dėl pripažinimo valstybės saugomu ,
Įsakymas, 2005-04-29, Nr. IV-190**

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti ar inicijuoti skelbti saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. DAKANIS, Bronius. Mažai žinomi Lietuvos piliakalniai. Kultūros paminklai. Vilnius, 1994, Nr. 1, p. 42(35-60).

15.2. Kultūros vertybės pagrindinis dosjė: A1478, Kernavės, Kriveikiškio piliakalnis. Vilnius, 1999. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Paveldosaugos biblioteka.

15.3. Lietuvos piliakalniai: atlasas. Vilnius, 2005, t. 3, p. 44-45.

15.4. LUCHTANAS, Aleksiejus. Žvalgomieji tyrinėjimai Kernavėje ir jos apylinkėse. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1988 ir 1989 metais. Vilnius, 1990, p. 195-196(193-196).

15.5. LUCHTANAS, Aleksiejus; ir VĖLIUS, Gintautas. Archeologinių tyrinėjimų Kernavėje istorija. Musninkai, Kernavė, Čiobiškis. Vilnius, 2005, p. 47(43-51).

15.6. LUCHTANAS, Aleksiejus; ir VITKŪNAS, Manvydas. Kernavės gynybinis kompleksas. Karo archyvas. Vilnius, 2004, t. 19, p. 35, 69(30-83).

15.7. LUCHTANAS, Aleksiejus; MERKYTĖ, Inga; ir ABARAVIČIUS, Gintaras. Žvalgomieji tyrinėjimai Kernavės archeologijos ir istorijos rezervatinio muziejaus teritorijoje ir apylinkėse 1989 metais. Ataskaita. Vilnius, 1990. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 1659, p. 69-72.

15.8. LUCHTANAS, Aleksiejus. Kernavės piliakalniai, piliavietė ir gyvenvietės. Kultūros paminklų enciklopedija: Rytų Lietuva. Vilnius, 1996, t. 1, p. 280(277-281).

15.9. MERKYTĖ, Inga; VENGALIS, Rokas; ir VĖLIUS, Gintautas. Geofizikinių tyrimų metodų taikymas Kernavėje. Iš MERKEVIČIUS, Algimantas (moksl. red.). Metodai Lietuvos archeologijoje. Mokslo ir technologijos praeičiai pažinti. Vilnius, 2013, p. 401-403(366-410).

15.10. VĖLIUS, Gintautas. Kernavės (Kriveikiškio) piliakalnis. Archeologiniai tyrinėjimai

Lietuvoje 2014 metais. Vilnius, 2015, p. 117-122.

15.11. VĖLIUS, Gintautas. Kernavės archeologinės vietovės (37320), Kernavės, Kriveikiškio piliakalnio (17191) Širvintų r. sav., Kernavės mstl., 2014 metų detaliųjų archeologinių tyrimų ataskaita. Kernavė, 2015. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 7333.

15.12. VĖLIUS, Gintautas. Kernavės archeologinių tyrimų istorija. Atrastoji Kernavė. Kernavės archeologinės vietovės muziejaus katalogas. Vilnius, 2017, p. 35, 47(27-49).

15.13. VENGALIS, Rokas; VĖLIUS, Gintautas. Kernavės piliakalnių funkcinė raida geležies amžiuje: naujos senų duomenų interpretacijos. Archaeologia Litwana. Vilnius, 2019, vol. 20, p. 99-100, 101, 102(75-115).

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

☐ n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.

☒ n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys

17191

(kodas)

☐ n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

(kodas)

☐ n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma

PRIDEDAMA:

1. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas bei ribų pokyčių brėžinys, 2 lapai.
2. Kadastro žemėlapių ištrauka ir Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas, 17 lapų.
3. Fotofiksacija (14 nuotraukų), 14 lapų.
4. 1998 m. planas, 1 lapas.

Pirmininkas

Aleksiejus Luchtanas

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ribos nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicijuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais